

פרשת ויגש

ויגש אליו יהודה (מד, יח)

נאמר בבראשית רבה צג, ו: אמר לו יהודה: בנימוסות שלנו כתיב: 'אם אין לו ונמכר בגנבתו' (שמות כב, ב), וזה יש לו לשלם.

הקשו המפרשים, הרי יהודה מדבר כאן עם המושל הגוי של מצרים [הוא הרי לא ידע שזהו יוסף], ומדוע חשב יהודה, שמה שכתוב בתורה אמור לענין אותו?

ובארו, שהנה כשמוכרים גנב לעבד, לכאורה זהו פלא פלאים, מדוע יהיה מי שירצה לשלם כסף עבור הכנסת גנב לביתו!?

אלא, שלא מדובר כאן על גנב מקצועי או חולני (קלפטומניה), אלא על אדם שמרוב שהיה רעב, שלח יד בממון חברו. לכן אמרה התורה: "אם אין לו ונמכר בגנבתו", אבל אם יש לו - גנבתו מראה שהוא חולה, ושום אדם בר דעת לא יקח גנב אליו הביתה.

זהו שאמר יהודה ליוסף: "הרי לבנימין יש, לא חסר לו דבר, ואם כן הוא אדם שגונב מחמת מחלת נפש, ולמה לך לקחת אותו אליך הביתה"?!?

אומר הרב רחמים חי חוויטא זצ"ל מג'רבא בספרו "שירי מנחה", שענין זה, נרמז בראשי תיבות של הפסוק "ויגש אליו": וזה יש לו ישלם גביע אחר שכמותו ויפטר. והכוונה היא שישלם כפל ויפטר מלהיות נמכר לעבד.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א